

Regeringens proposition

1977/78:66

om ändring i lagen (1970: 742) om lönegarantiavgift, m. m.;

beslutad den 10 november 1977.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

PER AHLMARK

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att lönegarantiavgiften höjs från 0,07 till 0,12 % fr. o. m. den 1 januari 1978.

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1970: 742) om lönegarantiavgift

Härigenom föreskrives att 2 § lagen (1970: 742) om lönegarantiavgift skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*2 §¹

Arbetsgivare erlägger årligen lönegarantiavgift med belopp som motsvarar *sju* hundra delar procent av summan av vad arbetsgivaren under året utgivit som lön till arbetstagare i pengar eller naturförmåner i form av kost eller bostad.

Vid beräkningen av avgiften tas icke hänsyn till arbetstagare, vars lön under året understigit femhundra kronor. Vidare bortses vid denna beräkning från arbetstagare, som icke är obligatoriskt försäkrad enligt *lagen (1954: 243) om yrkesskadeförsäkring*.

Avgift erlägges icke för arbetstagares lön vid sjukdom eller ledighet för vård av sjukt barn eller med anledning av barns födelse till den del lönen motsvarar sjukpenning eller föräldrapenning, som arbetsgivare äger uppbära enligt bestämmelserna i 3 kap. 16 § lagen om allmän försäkring. Avgift erlägges ej heller för lön som arbetsgivare utgivit till barn för arbete utfört i hans förvärvsverksamhet i de fall avdrag för lönen ej får ske vid inkomsttaxeringen.

Arbetsgivare erlägger årligen lönegarantiavgift med belopp som motsvarar *tolv* hundra delar procent av summan av vad arbetsgivaren under året utgivit som lön till arbetstagare i pengar eller naturförmåner i form av kost eller bostad.

Vid beräkningen av avgiften tas icke hänsyn till arbetstagare, vars lön under året understigit femhundra kronor. Vidare bortses vid denna beräkning från arbetstagare, som icke är obligatoriskt försäkrad enligt *lagen (1976: 380) om arbetsskadeförsäkring*.

Avgift erlägges icke för arbetstagares lön vid sjukdom eller ledighet för vård av sjukt barn eller med anledning av barns födelse till den del lönen motsvarar sjukpenning eller föräldrapenning, som arbetsgivare äger uppbära enligt bestämmelserna i 3 kap. 16 § lagen (1962: 381) om allmän försäkring. Avgift erlägges ej heller för lön som arbetsgivare utgivit till barn för arbete utfört i hans förvärvsverksamhet i de fall avdrag för lönen ej får ske vid inkomsttaxeringen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1978. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om avgift som belöper på tid före ikraftträdandet.

¹Senaste lydelse 1976: 1070.

Utdrag
ARBETSMARKNADSDEPARTEMENTET PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1977-11-10

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Bohman, Ahlmark, Romanus, Turesson, Gustavsson, Antonsson, Olsson, Dahlgren, Åsling, Söder, Troedsson, Krönmark, Burenstam Linder, Wikström, Johansson, Friggebo

Föredragande: statsrådet Ahlmark

Proposition om ändring i lagen (1970: 742) om lönegarantiavgift, m. m.

Ett system med statlig lönegaranti vid konkurs trädde i kraft den 1 januari 1971 (prop. 1970: 201, 1LU 1970: 79, rskr 1970: 450). Garantin innebär att staten svarar för betalning av arbetstagares fordran hos arbetsgivare som har försatts i konkurs. Den avser sådana löne- och pensionsfordringar som har förmånsrätt i konkursen samt vissa konkursansöknings- och konkurskostnader. Lönegarantin gäller sedan den 1 januari 1976 med tolv basbelopp för varje arbetstagare såvitt avser fordran med förmånsrätt enligt 12 § förmånsrättslagen (1970: 979, 12 § ändrad senast 1977: 482) men är i övrigt obegränsad. Prövningen av lönegarantianspråk sker hos kronofogdemyndigheten vid s. k. fattigkonkurs och hos konkursförvaltaren vid ordinär konkurs. Länsstyrelsen är utbetalningsmyndighet. I fråga om utbetalat belopp inträder staten i arbetstagarens rätt mot konkursgäldenären.

Lönegarantin finansieras med arbetsgivaravgifter enligt lagen (1970: 742) om lönegarantiavgift (ändrad senast 1976: 1070). Avgifterna förs till en fond som förvaltas enligt grunder som regeringen fastställer. Från fonden rekviderar länsstyrelserna medel för utbetalning enligt garantin. Fondens inkomster utgörs förutom av arbetsgivaravgifter av främst räntor och de medel som staten erhåller genom utdelning i konkurser på grund av övertagna arbetstagarfordringar. Lönegarantifonden förvaltas av kammarkollegiet.

Genom riksdagens beslut år 1976 (prop. 1976/77: 15, AU 1976/77: 13, rskr 1976/77: 100) höjdes lönegarantiavgiften fr. o. m. den 1 januari 1977 från 0,02 till 0,07 % av avgiftsunderlaget. Samtidigt ställdes en rörlig kredit i riksgäldskontoret om 50 milj. kr. till kammarkollegiets förfogande. Bakgrunden till beslutet var den ökning av utbetalningarna från lönegarantifonden som hade ägt rum.

I skrivelse den 12 oktober 1977 har kammarkollegiet anmält att utbetalningarna av lönegarantibelopp har ökat så kraftigt under budgetåret

1976/77 att lönegarantifonden med hänsyn till de utbetalningar som anmäls av länsstyrelserna per den 30 juni 1977 visar ett underskott på ca 70 milj. kr. Efter anhållan av kollegiet har länsstyrelserna uppskattat att utbetalningarna av lönegarantimedel under innevarande budgetår kommer att uppgå till ca 214 milj. kr. Härtill kommer räntekostnader på den rörliga krediten om 6 milj. kr. vid oförändrad räntenivå.

Kammarkollegiet uppskattar att de till fonden inflytande lönegarantiavgifterna under budgetåret 1977/78 kommer att uppgå till ca 112 milj. kr. Återbetalningarna i form av utdelningar i konkurser uppskattar kollegiet till 15 milj. kr. Förutsatt att dessa enligt kollegiet osäkra uppskattningar är riktiga, skulle fondens underskott vid utgången av innevarande budgetår uppgå till ca 163 milj. kr.

Utbetalningen av lönegarantimedel uppgick 1974/75 till ca 24 milj. kr., 1975/76 till ca 60 milj. kr. och 1976/77 till ca 134 milj. kr. Omfattningen av utbetalningarna från lönegarantifonden har således ökat kraftigt under senare år. De nyss redovisade uppskattningarna av utbetalningarna för innevarande budgetår tyder på att denna utveckling kommer att fortsätta.

Såsom den nu lämnade redogörelsen visar är det nuvarande avgiftsuttaget otillräckligt för att täcka lönegarantifondens utgifter. En avsevärd förstärkning av fondens intäkter är nödvändig, om fonden skall kunna fylla sin uppgift. Härtill kommer att den nuvarande bristen i fonden måste täckas. Mot denna bakgrund förordar jag en höjning av lönegarantiavgiften till 0,12 % av avgiftsunderlaget. Höjningen bör gälla fr. o. m. den 1 januari 1978. Förslaget innebär en ändring av 2 § första stycket lagen om lönegarantiavgift. Samtidigt bör ett par ändringar av redaktionell natur göras i paragrafens övriga stycken. För att övergångsvis täcka den föreliggande bristen hos fonden bör den rörliga krediten för kammarkollegiet i riksgäldskontoret höjas till 100 milj. kr. Sedan bristen har reglerats genom ianspråktagande av inflytande avgifter bör krediten få utnyttjas för att vid behov tillfälligtvis täcka eventuell uppkommande brist hos fonden.

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att

1. antaga inom arbetsmarknadsdepartementet upprättat förslag till lag om ändring i lagen (1970: 742) om lönegarantiavgift,
2. medge att kammarkollegiet får disponera en rörlig kredit av 100 000 000 kr. i riksgäldskontoret för det ändamål som jag har angett i det föregående.

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.